

for mange Midler, det er nærmest saaledes, at den kan holdes i Gang, men den er ikke stærk nok til og heller ikke lysten efter at optage nye Opgaver. Det er for saa vidt glædeligt med Hensyn til Virksomheden i Landmandsbanken i de tre Aar at se, at i Forhold til de store Tab er det ganske minimale Beløb, som er tabt paa nye Engagementer. De store Tab stammer alle sammen fra Krigsperioden og Tiden derefter og kun i meget ringe Omfang, for ganske enkeltes Vedkommende, fra Tiden efter Rekonstruktionen. Dette beviser antagelig, at der har været uadvist Forsigtighed fra Ledelsens Side overfor de nye Opgaver, der er taget op. Om Ledelsen har været tilstrækkelig forsigtig ved vedblivende at furnere bestaaende Selskaber, som var i Gæld til Banken, for at holde dem i Gang, og om den til enhver Tid har truffet det rette, er jo vanskeligt at se; men jeg gaar ud fra, at ingen vilde kunne have gjort det helt tilfredsstillende, enhver vilde jo kunne begaa en eller anden Fejl. Men overfor Udtalelser, jeg har hørt fremsat, maa man dog vistnok have Ret til at sige, at der ikke paa den Basis i det store og hele vil kunne bebrejdes Landmandsbankens Direktion eller Ledelse noget.

Jeg nævnte, at Ministeren har foreslaaet Lovens Løbetid til 1933. Indenfor mit Parti er der forskellige Stemninger overfor dette, og jeg skal lade være usagt, hvorledes den endelige Stilling fra vor Side vil blive i et kommende Udvalg. Langt det største Flertal af os er dog villigt til at gaa med til en Forlængelse, men Forlængelsens Løbetid mener vi, der eventuelt kunde tales om og ligeledes om, paa hvilken Maade Ordningen med Hensyn til Løbetiden skal være. Ministeren omtalte, at det var at haabe, at Banken kunde blive i Stand til at indtjene en Del af de Tab, der var lidt. Saaledes som Forholdene ligger i Øjeblikket, maa jeg antage, at det kun i meget ringe Grad kan blive Tilfældet. Dette, at det her drejer sig om et meget stort Millionbeløb, langt over 100 Mill. Kr., som ikke giver Indtægt, som Banken skal forrente ved Indlaan, medfører selvfølgelig, at Bankens Evne til at oparbejde er aarligt Overskud svækkes i meget betydelig Grad. Saa der er neppe stor Sandsynlighed for, at der kan oparbejdes stort Overskud. Jeg kan saaledes desværre ikke dele det Haab, som man havde ved den forrige Rekonstruktion, og som den højtærede Minister ogsaa gav

Udtryk for i Dag, at man skulde kunne indtjene nævneværdigt i de kommende Aar, i alt Fald vil et saadant Overskud sikkert kun staa i et sørgeligt Forhold til de store Beløb, der vil være at dække.

Forholdet er vel nok det, at vi ikke kan løbe Menneskealdre igennem med en Statsgaranti for en enkelt Bank, og derfor melder det Spørgsmaal sig, som allerede er blevet udkastet fra Landmandsbankens Side og blevet fremsat i Landmandsbankudvalget, om det ikke vilde være rigtigt at søge en Rekonstruktion, der gik ud paa at skabe, om jeg saa maa sige, en ny Bank, en Ordning, hvorved Staten kom bort fra sin Garanti. Den Lettelse, noget saadant vilde være for de private Banker, vilde selvfølgelig være glædelig, men jeg kan her ganske slutte mig til den højtærede Minister, som i sin Stilling vel er noget paa- virket af Bankinspektøren, naar han mener, at det ikke kan lade sig gøre at komme til en saadan Ordning over Hals og Hoved. Det vilde være en stor Fejl. Naar vi gaar til en Rekonstruktion paa en Tid, hvor vi ikke har fast Grund under Fødderne, eller ved, hvorledes Forholdene ligger, vil det uvægerligt blive Statskassen, der kommer til at betale. Da det tilmed er saa heldigt, at man har Lov til at regne med — og det gør jeg sikkert, og jeg haaber ikke, at min gode Tro skal blive beskæmmet —, at Banken, selv om den ikke kan optjene noget Overskud, saa dog kan klare sig uden yderligere Tab, saa vil hvert Aar, der gaar, give Statskassen en Gevinst, idet den fritages for at forrente det Tab, som Statskassen staa som Garant for, og som den jo en Gang maa overtage og afvikle. Jeg mener derfor, at i den Tid, som kommer — for hvor lang Tid Garantien fornyes, ved jeg ikke —, maa vi søge Veje til en Ordning, hvorved vi kan komme bort fra Statsgarantien, og hvorved der skabes en ny uafhængig Bank, der arbejder paa lige Fod med de andre Banker. At det vil blive en dyr Historie for Statskassen, maa jo alle være paa det rene med, men jeg gentager: man kan jo ikke overfor Udlandet gennem 10, 20, 30 eller 50 Aar have en saadan Statsgaranti.

Ministeren har affattet det foreliggende Lovforslags § 1 anderledes end § 1 i Loven af 5. Februar 1923, idet han har skaarret noget væk af 2det Stykke. I den gamle Lov hed det: „Staten overtager med bindende Virkning indtil 1. April 1928 fuld Garanti for alle retsgyldige Fordringer paa Landmandsbanken saavel fra Indskydere som